

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000
Letna inozemstvo . . . » 13.000
Letna inozemstvo, USA dol. 15
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Kako uporabiti prosti čas O nekih grehih okrog Gorice

Ker se delovni čas bolj ali manj povsod krči, je za zelo mnogo ljudi več priložnosti, da gojijo družabnost in kulturo. »Prosti čas, tako beremo v konstituciji "Cerkev v sedanjem času", naj se pravilno uporablja za razvedrilo in utrjevanje duševnega in telesnega zdravja. To dosega človek z zaposlitvijo in študijem po svobodni izbiri; s potovanji v druge kraje (turizem), pri čemer se bistri razum in se razen tega ljudje tudi hogatijo v medsebojnem spoznavanju; tudi s športnimi vajami in prireditvami, ki prispevajo k duševnemu ravnotežju, bratskim odnosom med ljudmi vseh slojev in starosti. Kristjani naj sodelujejo pri kulturnih manifestacijah in akcijah, ki so lastne naši dobi, da jih bodo prepoznali s krščanskim duhom.«

Praktične napotke o tem, na kakšne načine je možno prosti čas koristno izrabiti, prinaša julijska številka mladinske revije »Ognjišče«. Naj nekatere povzamemo!

KAJ JE PROSTI ČAS?

Normalno je človekov čas v naši civilizaciji razdeljen med poklicne dolžnosti kot so služba, šola, delo in prosti čas. V času, ki ga terjajo poklicne dolžnosti, smo že od zunaj vezani na določeno delo. Prosti čas oblikujemo sami. Včasih ga je bilo zelo malo. Kmet je delal od zore do mraka, razen ob nedeljah in praznikih. To je bil njegov edini prosti čas.

Z uvažanjem tehnike in industrializacije se je delovni čas vedno bolj krčil. Najprej so po tovarnah delali 12 ur na dan, vse dni razen nedelje. V boju za socialne pravice je zlasti delavcem v tovarnah počasi uspelo doseči boljše pogoje. Stroj je vedno bolj zamenjaval težko ročno delo. Delo opravi celo veliko hitreje in bolj učinkovito, tako da se je delovni čas lahko vedno bolj krčil. Ta razvoj se še nadaljuje. Za vedno bolj izpopolnjene in učinkovite stroje je potrebno vse manj ljudi. S tem se nujno veča prosti čas. Pojavljajo se novi problemi: kako ta prosti čas uporabiti?

VELIK BOŽJI DAR

Tudi prosti čas je božji dar. Bog je dal človeku razum, da si je pridobil vedno več prostega časa. To je tudi priložnost, da človek najde več stika z Bogom in več časa za svoj notranji, duhovni razvoj. Zato je prosti čas tudi velika odgovornost.

Cas, tudi prosti čas, je nekaj tako dragocenega, da ga nam Bog ni dal vsega skupaj, ampak nam ga daje v obliki trenutkov, da ga ne moremo zapraviti vsega hkrati.

Prosti čas nam nudi možnost, da se poglobimo vase in se duhovno obogatimo. Daje nam priložnost, da se srečamo z drugimi, pomagamo tistim, ki so naše pomoči potrebni, da naredimo veliko dobrega. Omogoči nam, da imamo več stikov z Bogom. Bog nam govori v tišini. Tudi molitev, premišljevanje, verske vaje lahko dobijo svoj prostor v prostem času. Prosti čas nudi tudi precej priložnosti za razvedrilo. Živčna preobremenjenost, ki je posledica hitrega življenjskega ritma, se mora tudi sprostiti. Najboljši ventili za takšno sprostitve so šport, stik z naravo, razni hobiji in knjige.

KORISTI PROSTEGA ČASA

Gibanje koristi našemu organizmu za boljši obtok krvi, odpravo odvečne teže, ki jo povzroča preobilna hrana in preveč mirovanja. Stik z naravo in zdrav zrak ter razgibanje v neomejenem prostoru bi morala biti stalni uravnavalec našega zdravja. Narava je tudi najlepša knjiga, ki nam govori o Bogu. Zato je zelo koristno prosti čas porabiti za izlete v naravo, zlasti v hribe, pa tudi na morje. Naravo moramo spoznavati in stopiti v osebnost stik z njo.

Vsak človek pa ima ob svojih sposobnostih še posebno področja, ki ga bolj privlačijo. Če imaš svojega konjička ali hobij, ob katerem se sprostiš in odvrneš svojo pozornost od poklicnega dela in skrbi, pomeni, da imaš dober ventil za svoje živce. Taka posebna zanimanja so kaj mno-

govrstna: zbiranje znamk, starih novcev, cvetje naših vrtov, fotografiranje, šport itd. Zelo razširjen in koristen hobby, včasih edini, sta zborovsko petje in glasba. Lahko je užitek zate in za druge.

Med najbolj razširjenimi in najbolj koristnimi porabami prostega časa pa so ali bi vsaj morale biti knjige. V knjigah spoznavamo svet in sebe. Za razvedrilo so lahko romani, zlasti zgodovinski, a tudi lažje branje kot detektivke. Bolj koristno pa je branje knjig, ki te duhovno oblikujejo in vzgajajo. Sem štejemo razne verske knjige, življenjske velike ljudi in svetnikov, vzgojne, premišljevalne, zlasti pa sv. pismo. Ob nekaterih knjigah si širimo duševno obzorje in izobrazbo kot npr. ob potopisih, zgodovinskih knjigah, poljudnoznanstvenih in podobno. Leposlovje ostri čut za jezik, za lepoto, doživljanje in izražanje lastnih občutkov.

FILM, RADIO IN TELEVIZIJA

Našteli smo nekatere načine uporabe prostega časa, kjer se zahteva od človeka več ali manj aktivnosti in osebne pobude. Danes pa ljudje največ prostega časa »zapravimo« z razvedrili, ki ne terjajo napora in sodelovanja. Med take bolj pasivne porabe prostega časa spadajo: film, televizija, poslušanje radia, plošč in kaset ter razne veselilne zabave.

Film nas lahko tudi marsikaj nauči, če ga znamo izbirati in kritično gledati. Vzgojni vpliv filma-kina je velik. Mnoge stranpoti pri posameznikih se začno prav ob filmskem platnu. Film je lahko umetniško in duhovno doživetje, če je dober; spomnimo se, kako velik odmev je imel televizijski film »Jezus iz Nazareta« italijanskega režiserja Zeffirellija. Film pa je lahko tudi vzgojno in duhovno škodljiv, zlasti danes, ob tej poplavi spolnosti in nasilja na platnu.

Se bolj kot film je danes ugrabila naš prosti čas televizija. Dobre lastnosti tega najbolj množičnega in najbolj popolnega obveščevalnega sredstva so iste kot pri filmu, tudi zato ker predvaja mnogo filmov. Na televiziji je tudi veliko kulturnih oddaj, ki so lahko zelo koristne. Še eno dobro lastnost ima televizija: člane družine drži bolj doma in tako omogoči več stika med posameznimi člani. Nemožnost televizije pa je, poleg tistih, omenjenih že pri filmu, da zasede preveč našega prostega časa. Onemogoči nam, da bi ga uporabili za bolj aktivne oblike sprostitve in razvedrila. Televizijska lahko človeka napravi preveč pasivnega in nekritičnega sprejemalca najrazličnejših mnenj in vtisov. Pamet narakuje, da na začetku tedna pregledamo spored in si označimo tiste oddaje, ki so nam res v korist. Tako ne bomo postali sužnji televizije!

Poslušanje radia je danes pretežno namenjeno poslušanju glasbe. Nekateri delajo ob vedno prižganem sprejemniku. Dvomimo, če je to najboljši način zbranosti ali koncentracije. Poslušanje zabavne glasbe je lahko koristno razvedrilo, če je omejeno na razumen in in preudaren čas. Če postane suženj poslušanja, je to nesposobno. Tudi tu si moraš določiti čas, kakor za televizijo. Isto velja za plošče in kasete. Pasivnost pri tej vrsti razvedrila je še bolj očitna in zapeljiva.

ZGREŠENI NACINI

Poleg aktivne in pasivne uporabe prostega časa so pa tudi zgrešeni načini kot npr. lenobno pohajkovanje, sanjarjenje, uživaštvo, potepanje. Lenoba je lahko vir vseh grdob, zlasti zamrznenje verskega življenja. Če ti nič ne delaš, bo hudič delal toliko več. Lenoba je žalitev za tiste, ki delajo namesto tebe. Že dolgo spanje ali poležavanje je slabo spričevalo za resnega človeka. Že jutraj lahko pokažemo sami sebi, koliko smo gospodarji nad seboj. Potepanje pomeni hoditi okrog brez cilja in iskanje pustolovščin. Družbo spreminjajo delavni in značajni ljudje, ne pa brezdelneži in sanjači.

Med zelo razširjeno napačno uporabo prostega časa spada tudi uživaštvo. Preživeti cele popoldneve, večere ali tudi noči

Ivan Cankar pravi, da niso grehi samo tisti, ki so navedeni v molitvenikih pri izpraševanju vesti, temveč še bolj tisti, ki jih občuti srce. Te besede mi prihajajo na misel vsakikrat, ko se vozim iz Gorice proti Trstu. Koliko grehov okrog Gorice, ki niso zapisani v nobenem moralnem priročniku in ne v nobenem kazenskem zakoniku in ki so vendar grehi! Grehi nad naravo in človekom.

V knjigi »Immagine di Gorizia« se mnogi pisatelji ustavljajo ob lepoti goriškega mesta. Hvalijo njegovo čistočo, red, čudovito lepo okolico, vso polno zelenja. Vse to je bilo res, a ni več resnica in še manj bo resnica čez deset let. Če ima bralec le malo fantazije, si lahko predstavlja, kaj bo leta 1988. Od mesta do Krasa bo ena sama površina pokrita z asfaltom. Iz nje bosta izstopali dve zeleni oazi, goriško pokopališče in letališče. Vse ostalo bo asfalt ali salonitna streha. To je podoba, ki so si jo zamislili goriški upravitelji, ko so soglasno odobrili deželni urbanistični načrt, kar se tiče razvoja Gorice. Samo Slovenska skupnost je glasovala proti tej podobi Gorice. Vendar oglejmo si to zamisel goriških upravljalcev.

LETALIŠČE

Ob cesti iz Gorice proti Trstu leži letališče. Mislim, da meri okrog 600 hektarjev. Med obema vojnama je bilo zelo važno. Za tedanje čase je bilo tudi dobro oskrbovano. Bilo je šola za pilote. Zato so poleg hangarjev zgradili tudi vojašnice.

Vse to je bilo. Sedaj leži letališče dve sto metrov od nove državne meje. Njegova površina je za nove zrakoplove odločno premajhna. Povečati se ne da, ker je na eni strani državna cesta Gorica-Trst, na drugi pa železnica Gorica-Trst. Poleg tega so ob letališču že zgradili industrijsko cono. Med vojno so vojašnice in hangarje porušili. Po vojni so nekatere hangarje za silo popravili, vojašnice pa so zapuščene, kot jih je vojna pustila. Trenutno služi letališče le za šolo civilnih padalcev.

To je položaj goriškega letališča. Vsak pameten človek vidi, da je nekaj mrtvega, neuporabnega in neuporabljivega v vojaške namene. Na to je opozorila SSK. Toda goriški urbanistični modrijani so šli mimo te največje zelene površine v goriški okolici, kot bi bila tabu. O njej se ne razpravlja.

Pa ne samo o letališču, razpravljati se ne sme tudi o ostalih vojaških objektih v goriški okolici in mestu. In vendar imamo nič koliko vojašnic, ki so še vse iz starih avstrijskih časov. Vojaški objekti so sredi mesta, v predmestjih, v okolici mesta. Nekatere zgradbe so stare sto let, ko so imeli v njih še mule in niso sanjali o tankih in drugih oklopnikih.

Občani se vprašujemo, ali ni nobenih načrtov glede teh objektov. Kako je mogoče pripraviti stvaren urbanistični načrt in nič ne vedeti oz. nič ne upoštevati, kaj bo z vojaškimi objekti v Gorici in okolici.

Vprašujemo, ali ni smrten greh pustiti letališča, da se na njem pasejo kobilice in zabava nekaj desetih bogatinov-civilnih padalcev, z asfaltom se pa pokriva rodovitna zemlja. Greh, ki je zapisan v srcih pametnih Goričanov.

po gostilnah, barih, diskoklubih, je najboljša pot, da postaneš delomrzn, da se začneš zatekati k alkoholu ali celo mamilom.

POČITNICE IN DOPUSTI

Posebna oblika prostega časa so počitnice in dopusti. Telesno smo potrebni take daljše spremembe, da se naši živci odpočijejo in da si naberejo novih moči za nadaljnje delo. Za počitnice veljajo ista načela kot za prosti čas.

Za eno kot drugo obliko uporabe prostega časa pa lahko s polno pravico postavimo kot pravilo naš znani pregovor: Povej mi, s kom obuješ oziroma, kaj delaš v prostem času, in povem ti, kdo si.

INDUSTRIJSKA CONA

Ta cona, takšna kot je in kjer je, je najbolj viden dokaz kratkovidnosti goriških urbanističnih načrtovalcev preteklih in sedanjih časov. Naj govorijo dejstva: To cono so si zamislili ob prvem urbanističnem načrtu, ki ga je izdelal inž. Piccinato. Vanjo naj bi premestili industrijske objekte iz mesta. Da so pridobili zemljo, so razlastili štandreške kmete. Toda cono so postavili ob letališče, ki smo videli, da je tabu. Ob njej bo sedaj »avtoporto«. Cona nima zato nobene možnosti za nadaljnji razvoj. To so sedaj uvideli tudi mestni upravitelji in že iščejo, kako bi cono razširili onstran Soče.

Ali nekdanji načrtovalci goriške industrijske cone niso nikdar videli nobene industrijske cone kje po svetu? Dvom vstaja, da jim je šlo samo za prestiž: Tudi Gorica naj ima svojo industrijsko cono!

CASERMETTE

Podoben greh mislijo sedaj napraviti novi načrtovalci inž. Costa in tovariši. Prostor, ki mu pravijo »Casermette«, stoji na

severni strani mesta nekoliko vstran od solkanske ceste in blizu državne meje. Tu je sedaj razpadajoče poslopje, ki je služilo že vsem mogočim namenom. To poslopje mislijo porušiti in prostor rezervirati za obrtne dejavnosti. Goriški obrtniki naj bi se tja preselili. Toda koliko mehaničnih delavnic bi tam našlo prostor? Koliko manjših obratov bi se lahko tam naselilo? Ali so naši »pametnjakoviči« to preračunali?

Ali bi ne bilo zato prav, da bi goriški načrtovalci industrijskih in obrtniških con šli v šolo k sosedom Furlanom? Ti so svoje številne tovarne pohištva in druge postavili ob glavnih vpadnicah Videm-Gorica, Videm-Trbiž, Videm-Benetke, in pustili pri miru neposredno okolico mesta. Samo v Gorici se načrtuje kot za semenj sv. Andreja. Takšen je vsaj vtis.

Mnogi goriške urbaniste hvalijo, mi jih ne moremo, ne naših ne onih onstran meje, ker ene in druge navdihuje megalomanija, nespoštovanje do zemlje ter čiščenje industrije.

K. H.

Prvi italijanski satelit kroži okoli Zemlje

■ Na rtu Cañaveral v Floridi (ZDA) so uspešno izstrelili 26. avgusta italijanski poskusni satelit »Sirio«, ki je izključno sad italijanskega dela od načrta do uresničitve. Načrt je bil pripravljen že leta 1971 in bi tedaj njegova izvedba stala 24 milijard lir. V teku časa pa je cena narasla na 90 milijard lir. Minister za pošto in telekomunikacije Vittorino Colombo je ob izstrelitvi dejal, da »ko gre za znanstveno raziskovanje, je država pripravljena na žrtve«.

■ Po devetih dneh molka po begu polkovnika Kapplerja iz Rima je zahodnonemška vlada odgovorila italijanski, da sočustvuje z žrtvami Ardeatinskih jam ter posebej poudarila, da zadeva Kappler nikakor ne sme motiti prijateljskih odnosov med obema državama. 16. člen državnega zakona ZRN izključuje možnost izročitve Kapplerja Italiji, kajti ta zakon določa, da ne sme biti noben državljan zahodnonemške republike izročen tujini.

■ Podobno kot v št. Jakobu v Rožu, Dobri vasi in Skocijanu so slovenski demonstranti pretekli teden postavili dvojezični krajevni napis tudi v Pliberku. Demonstracije se je udeležilo več kot tisoč ljudi. Govorniki so ponovno zavrnili zakonodajo z dne 7. julija lani, ki dopušča le nekaj slovenskim krajem na Koroškem dvojezične napise, obsojili so politiko prirejanja političnih procesov zoper slovenske aktiviste ter zahtevali, da dobi slovensko prebivalstvo občine Pliberk vse dvojezične pravice, ki mu gredo po 7. členu državne pogodbe. Nekaj dni po demonstraciji je orožništvo dvojezični napis v Pliberku nasilno odstranilo.

■ Po nekajdnevem oddihu, ki ga je predsednik Tito preživel v Irkutsku ob Bajkalskem jezeru v Sibiriji, je 24. avgusta prispel v Sev. Korejo, kjer je ostal do 30. avgusta. Sprejem je bil zelo slikovit in množično organiziran. V času obiska je imel Tito večkratne politične razgovore z voditeljem korejske delavske (komunistične) partije Kim Il Sungom, ki je istočasno predsednik severnokorejske države. Iz glavnega mesta Sev. Koreje Pjongjanga je Tito odpotoval na uradni obisk še na Kitajsko, kjer ga, izgleda, ne smatrajo več za revizionista.

■ Severnoameriški državni tajnik (zunanj minister) Vance se je pretekli teden mudil na Kitajskem. Svoje razgovore je označil za poizvedovalne. Pogovarjal se je kar sedem ur z ministrom za zunanje zadeve Huang Huo, več ko dve uri s podpredsednikom vlade Teng Hsiao-pingom ter poldrugo uro z voditeljem kitajske partije in predsednikom vlade Hua-Kuo-fengom. V pogovorih je bil večkrat omenjen otok Taiwan, ki ga držijo v rokah nacionalistični Kitajci, katere še vedno podpira ZDA. Komunistične oblasti v Peking

so pripravljene navezati diplomatske stike z ZDA šele takrat, ko bodo te nehale priznavati taiwansko vlado. Iz Pekinga je Vance odletel v Tokio na Japonskem, potem pa se po enodnevnem postanku vrnil domov.

■ Poslanska skupščina zvezne države Quebec v Kanadi je s 54 glasovi proti 32 sprejela zakon, ki proglašja francoščino za edini uradni jezik. Solški pouk bo v bodoče edinole v francoščini, prav tako upravni dokumenti in odločbe sodišč. Seveda je ta zakon povzročil nevoljo in odklonitev v angleško govorečih provincah Kanade.

Uničenje Soče

Po poročilih v tisku je Elektrogošpodarstvo Slovenije odobrilo gradnjo dveh elektrarn na Soči, ene pri Solkanu, druge pri Kobaridu. Elektrarna Solkan je omenjena tudi v Osimskem sporazumu skupaj s študijami o izkoriščanju voda Soče, Idrijce in Timave. Skupno naj bi preučili tudi možnost izgradnje plovne kanala od morja po Soči in Idrijci ali Vipavi v Ljubljano in dalje po Savi v Donavo.

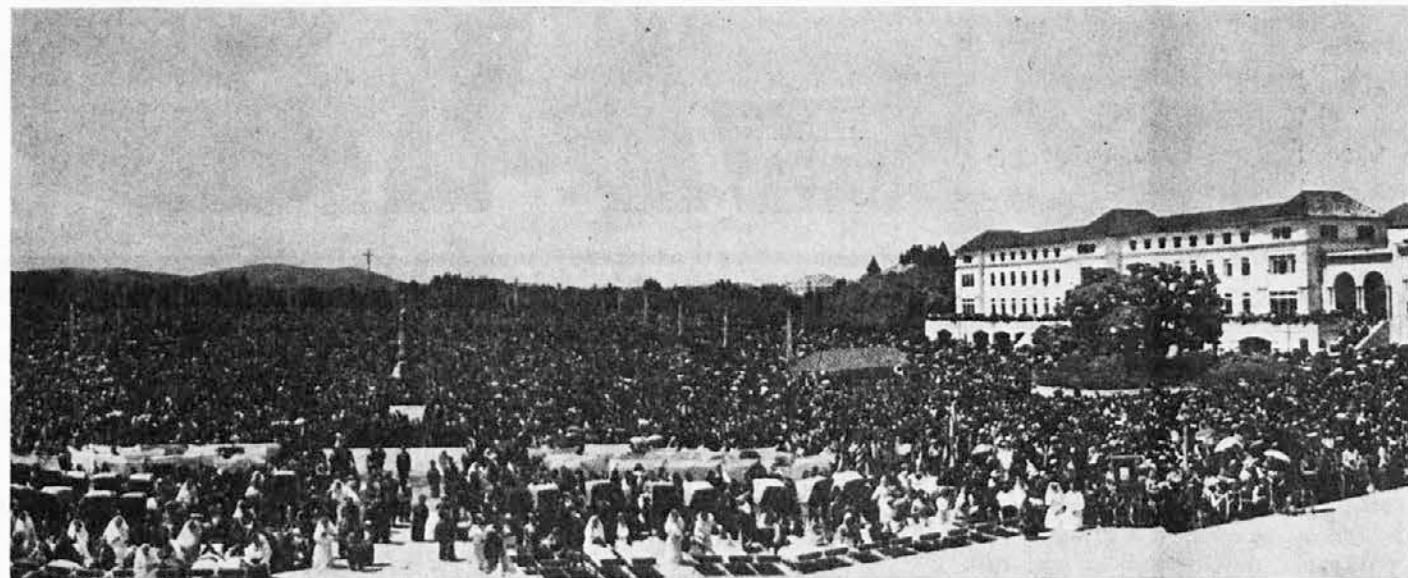
Elektrarna Solkan ne bo prizadela bistveno krajine od spodnji Soči. Drugače pa je z elektrarno Kobarid. Že pred leti je tekla v slovenski javnosti ostra razprava za in proti njej. Jez pri Kobaridu naj bi zgradil ozko dolino proti Drežnici. V njem bi se nabirala voda, ki bi se spuščala v turbine, ko bi bila dnevna poraba elektrike največja. Ob izpustu bi voda preplavljala dolinsko dno med Kobaridom in Mostom na Soči. Ko bi se jez polnil, pa bi bil ta del doline brez vode in to v dolžini kakih 20 km.

Ni treba poudarjati, da bi bila s tem dolina gornje Soče oropana svoje najlepše sestavine, zelenomodre vode reke Soče. Uničena bi bila harmonija Gregorčičevega sveta pod Vrsnom. Zadušen bi bil velikopotezni razvoj turizma ob gornji Soči, saj bi bil turizem okrnjen na visokogorski svet Bovca in ta v svojem naravnem izhodišču proti jugu kakor odrezan od sončne Kobarške.

Prebivalstvo na Kobarškem ne bi imelo od tamkajšnje elektrarne ničesar, zgolj škodo. Uničenje tega edinstvenega naravnega spomenika v Alpah, kot je dolina Soče, v kateri se srečujejo alpski in sredozemski vplivi, bi služila samo novogoriškimi in ljubljanskimi elektrogošpodarstvenikom, ki si že leta prizadevajo uničiti te predele za kratkotrajno podjetniške koristi.

Ker gre za predele, ki so kulturno in zgodovinsko del goriške tradicije, nad takšnimi posegi tudi v zamejstvu ne moremo ostati neprizadeti.

Biserni jubilej Fatime

Pogled na Irijsko globel z južne strani, kjer je videti na robu globeli 25 m visoki križ. Na desni strani kapelica, ki stoji na kraju, kjer se je Mati božja prikazovala. Nad njo velika bolnišnica s kapelo, kjer se ves dan časti izpostavljeno Najsvetejše

Kot obhajajo posamezniki, zakonci, ustanove, države razne obletnice ter srebrne, zlate, biserne in železne jubileje, tako praznuje letos portugalska Cerkev, z njo pa ves katoliški svet biserni jubilej Marijinih prikazanj v Fatimi.

Šestdeset let v življenju človeka je že precejšnja doba, je čas, ko gre človek s svojo dejavnostjo že v zaton. Pri božji poti kot je Fatima pa je 60 let šele nastopni korak, ki vodi v še neslutene razsežnosti. Srebrni jubilej fatimskih dogodkov je bil leta 1942. Malo prej smo tudi v Sloveniji zvedeli za ta Marijina prikazovanja. Bila so to leta strahotne druge svetovne vojne. Zato so portugalski verniki, ki jih ta vojna ni prizadela, sami obhajali ob nepisnem navdušenju ta jubilej. 13. maja 1942 so se zbrali v Irijski globeli in se ob navzočnosti vseh svojih škofov ponovno posvetili Marijinemu brazmadežnemu Srcu.

Se isto leto je sv. oče za zaključek fatimskega jubileja 31. oktobra dal fatimskim dogodkom svojstven pečat važnosti in resničnosti za vse kristjane s tem, da je nepričakovano z radijskim govorom posvetil Cerkev in vesoljni človeški rod brezmadežnemu Srcu Marijinemu z vsebinsko globoko posvetilno molitvijo.

Po drugi svetovni vojni je fatimsko sporočilo zajelo vse svet. Ni čuda, da je bil ob zlatem jubileju Fatime 13. maja 1966 romar sam sv. oče Pavel VI.

Tudi letos 13. maja, ob bisernem jubileju, je bil sv. oče zastopan po svojem delegatu kardinalu Medeiru, nadškofu iz Bostona v ZDA, ki je po poreklu Portugalec.

Če Slovenci ob srebrnim jubileju zaradi vojnih dogodkov nismo mogli Fatime obiskati, smo pa že mogli biti prisotni v Irijski globeli ob njenem zlatem jubileju. Stevilčno močna skupina s Tržaške, Goriške in Koroške je v septembru 1967 tja poromala z vlakom.

Deset let nato se je romanje ponovilo, a ne več z vlakom, temveč kar v letalu. Pokroviteljstvo nad romanjem je prevzel »Katoliški glas«, za uresničitev pa sta poskrbela gg. Jože Jurak iz Gorice in Franc Stuhec z Opčin. Tehnično vodstvo je bilo v rokah potovalne agencije Opera Romana Pellegrinaggi, ki je ustanova rimskega vikariata. Za spremljevalca je bil dodeljen p. Vittorio Della Libera, oblat Marijinega brezmadežnega Srca, ki je svoje poslanstvo izvršil brezhibno in na splošno zadovoljstvo vseh. Zelo se je znal živeti v slovensko duševnost, bil prijeten kot vodič in ves rešen ob poslušanju slovenske pesmi. Naši romarji ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

OD RONK DO FATIME

Na pot je šlo 44 romarjev. Večino so sestavljali Tržačani, nekaj manj je bilo Goricanov, nekaj pa tudi z onstran meje. Večina se je v Ronkah prvič vkrcala na letalo, pa je to napravila kar pogumno. Hitro se je pokazalo, da je danes vožnja z letalom vsaj tako gotova, pa zato tem bolj praktična kot pa z vozili po cestah.

Do Milana potrebuje letalo 45 minut. Do odhoda drugega letala za v Lizbono smo imeli časa na pretek. S posebnim avtobusom smo se zapeljali v središče mesta in si ogledali stolnico ter sliko Leonarda da Vincija »Zadnje večerje«.

Polet na Portugalsko je trajal dve uri in tri četrti. Vožnja je bila slikovita, saj smo se vozili 10.000 m visoko in imeli vse oblake pod seboj. V Lizboni nas je že čakal ob letališču poseben avtobus. Takoj smo šli na pot proti severu v 130 km oddaljeno Fatimo.

Pokrajina se seveda zelo razlikuje od naše. Zemlja izsušena, trava orumenela, ob cestah evkalipti, po pobočjih gričev pa bo-rostah, gradni (nizki sredozemski hrast), vinogradi ter nasadi oljk.

Pri kraju Batalha (izg. Batalja) se odce-

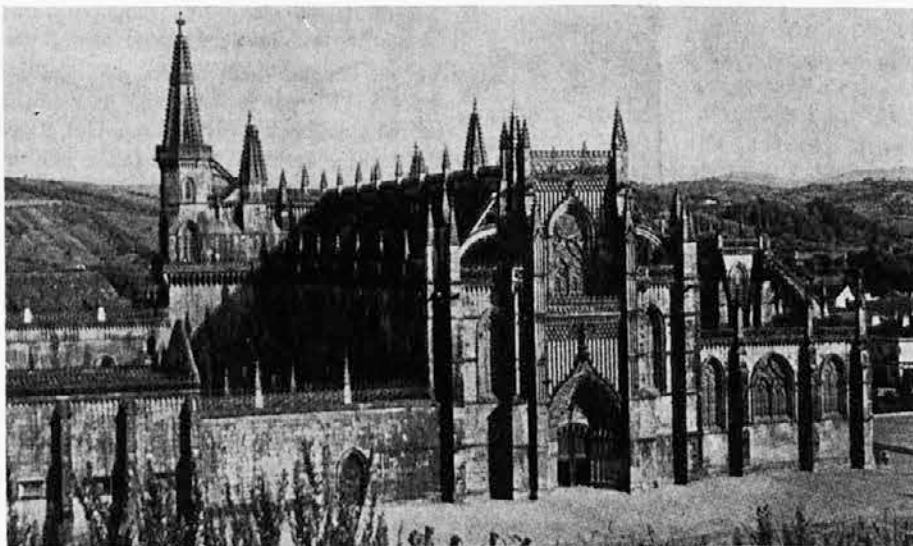
pi od glavne ceste proti mestu Porto na desno cesta proti Fatimi. Pokrajina postane podobna našemu Krasu. Pot se začne dvigati kot iz Trsta na Opčine. Smo v višini 600 m nad morjem. Po 17 km vožnje smo na cilju.

Na desno je ogromna Irijska globel. Pa jo le pozdravimo. Treba se je najprej nastaniti v nam namenjenem hotelu. Noč se že spušča nad pokrajino. Izkrčimo se pred našim hotelom, ki ga oskrbujejo misijonarji Marije Tolažnice (Consolate) iz Italije. Občevalni jezik je zato italijanski, kar našim romarjem pride zelo prav. Tudi postrežniško osebje ga zna.

Ko je Fatima zaslovela kot božja pot, so portugalski škofje poskrbeli, da ne bi postala predmet trgovskih mahinacij. Pukali so vsa zemljišča okrog globeli prikazovanj. Gradnjo romarskih gostišč so izročili raznim redovnim družbam, ki so različnih narodnosti: dorotejkam, karmeličankam, dominikancem, misijonarjem Consolate, misijonarjem Božje Besede in še drugim. V vsakem gostišču je tudi prostorna kapela pa trgovina za nakup spominkov in nabožnih predmetov. Tako je Fatima ohranila svoj prvotni izraz in se izognila trgovskemu ozračju, ki je tako značilno za večino božjih poti.

IRIJSKA GLOBEL

Nad Fatimo se skoro vedno pode oblaki in močno je vetrovno. Z bližnjega Atlanti-

Cerkev in samostan v Batalhi, kjer se začne cesta v Fatimo, je največje umetniško delo 15. stoletja na Portugalskem. Je narodni spomenik na zmago, ki so jo Portugalci 14. avgusta 1385 izvojevali nad don Juanom, kraljem španske Kastilje. Z gradnjo se je pričelo leta 1387, končalo pa leta 1436

ka rinejo na planoto temni in kopasti oblaki, kjer se srečujejo z vetrom, ki ga pošilja Španija prek Estremadure. Zato je tudi poleti zvečer hladno, prav tako jutraj. Le če sonce prežene oblake, postane toplo.

Tako je bilo tudi v jutru 18. avgusta, ko smo se odpravili h kraju Marijinih prikazovanj. Treba je imeti precej domišljije, da se zvišuje v leto 1917, ko se je tu nebo dotaknilo zemlje.

Irijska globel še obstaja, a je vsa prekrita z asfaltno prevleko. Ogromna je po-

razsežnosti. Dolga je 470 m, široka 270 m, ima nad 126.000 kv. metrov. V njej se lahko zbere do milijon ljudi. Ves prostor je proglašen za svetišče, zato je ukazana molk in je prepovedano kaditi. Ob vhodu v globel z južne strani se dviga 25 m visok križ. Na severozahodni strani globeli stoji kapela na kraju, kjer je stal graden (hrast), na katerega je Marija ob prikazovanju stopila. Hrasta ni več. Pobožnost romarjev je toliko časa rezala iz njega iver za iverjo, da je končno izginila.

Tudi kapela ni več prvotna. Skupina brezbožnežev jo je v noči 6. marca 1922 s petimi bombami pognala v zrak. Kip umetnika Ferreira Tedima (izdelan leta 1920), je rešila dobra oseba s tem, da ga je vsak večer odnašala na varno. Toda atentat je dosegel prav nasprotno. Ze teden dni nato, 13. maja 1922, je prihitelo nad 60.000 ljudi iz vse Portugalske k vsenarodni zadostilni pobožnosti, čeprav jo je pokrajinski guverner uradno prepovedal. Takoj so pričeli zbirati darove za novo kapelo, ki so jo kmalu potem dovršili.

Na zahodnem delu globeli je bolnišnica z uradom za ugotavljanje čudežev ter kapela, kjer je Najsvetejše izpostavljeno od 5. ure do 22.30. Na nasprotnem vzhodnem robu pa stoji »Dom duhovnih vaj«, namenjen vsem, ki hočejo izvršiti to, kar je Marija zahtevala, to je »spremeniti življenje«.

31 stopnic vodi do bazilike Rožnovenske Matere božje na severnem robu globeli. Je

to največja cerkev na Portugalskem: 82 m dolga in 25 m široka s 64 m visokim zvonikom. V baziliki je poleg glavnega oltarja še 14 oltarjev, ki so posvečeni 15 skrivnostim sv. rožnega venca.

Poseben zaklad bazilike pa sta grobova fatimskih pastirkov Francka in Jacinte. Prvi je umrl 4. aprila 1919, druga 20. februarja 1920. Neprestano ju obkrožajo romarji. Prepričani so, da ni več daleč dan, ko ju bodo lahko častili na oltarjih.

(Bo še. - jk)

Francoski škofje in bodoče volitve

V Franciji bodo volitve šele čez dve leti, toda stranke se nanje že mrzlično pripravljajo. Francoski komunisti se, podobno kot italijanski in španski, opredeljujejo za evrokommunizem in zatirajo, da bodo ohranili demokracijo in pluralizem, ako pridejo na oblast. Obenem zavračajo sovjetski komunizem in njegov teror.

Podoben kot v Italiji se francoska partija tudi v Franciji že sedaj obrača na katoličane, češ naj ji dajo svoj glas, saj da je mnogo idealov skupnih tako komunizmu kot kristjanom. Pri tem pomagajo francoskim komunistom levičarski kristjani, ki jih v Franciji nikoli ni manjkalo.

Francoski škofje pa so zaskrbljeni in gledajo kritično na to dogajanje. V posebnem pastirskem pismu so opozorili vernike, da marksizem (komunizem) in katolištvo nista združljiva in da ni mogoče ločiti nauka od prakse. Škofje poudarjajo, da so duhovniki vedno sodoživljali skupaj z ljudstvom socialne krivice in zlo, toda marksizem da nikakor ne predstavlja rešitve iz tega stanja. Če Cerkev odklanja marksizem, dela to v imenu nezdružljivosti brezboštva z vero. Marksizem hoče monopol pri družbeni ureditvi, a je v resnici le totalitarizem ob izključitvi vsakega pluralizma.

„Mladika“ - posvečena Dragi

Sedma letošnja »Mladika« je v prvi vrsti posvečena študijskim dnevom na Opčinah v organizaciji Društva slovenskih izobražencev iz Trsta, ki bodo 3. in 4. septembra. Tu so se vršili prvokrat lansko leto v Finžgarjevem domu (Marijanišče), ohranili pa so prejšnje ime Draga, vasice, kjer jih je društvo prirejalo od začetka.

Sprožil jih je rajni prof. Jože Peterlin in lansko leto je bilo prvič, da je odmanjkal. Seme pa je vsekakor rodilo obilen sad in prav lani je uspeh študijskih srečanj bodisi po udeležbi kot po tematici presegel vse dotedanje. Nič manjša sreča se organizatorjem obeta tudi letos. Službo božjo bo imel pomožni škof iz Toronta (Kanada) dr. Lojze Ambrožič, predavanja in razprave pa bodo posegla v najbolj kritična idejna vprašanja slovenstva v domovini in zdomstvu.

»ZDRAV, JABLANOV VRT«

Pravkar izšla »Mladika« prinaša dnevnik z lanske Drage, razmišljanja izpod peresa pisatelja A. Rebule pod naslovom »Zdrav, jablanov vrt.« (Pisatelju so pred kratkim vendarle izdali v Kopru knjigo »Snegovi Edena«.) Dnevnik je poln kritičnih prebiskov, simbolike. Uspe mu na nekaj straneh poetično obdelati vso obširno slovensko idejno problematiko, ki jo je lani sprožila Draga. Marsikdo je bil in je presenečen, da tolikokrat objokovano majhno slovenstvo poraja tako duhovno širino in miselno bogastvo, če ne pomisli na njegovo tiščetno življenjsko korenino, katere ne premoremo naši »veliki« sosede.

Med drugimi prispevki te številke je najzanimivejši pogovor z dr. Angelom Kosmačem o vprašanju slovenskega dušnega pastirstva. V marsičem bi si v njegovih izjavah pridržali mnenje npr. o idejnem provincializmu v zamejstvu, o vključevanju (kakšnem?) v življenje in dogajanje »slovenske« Cerkev v domovini; Cerkev je pravzaprav ena sama, »provincializma« pa pogosto ni obvarovan sam Rim, saj vemo, koliko je bil in je še (npr. o Koroški) na tekočem o najbolj kritičnih idejnih tokovih in soočenjih na mejnem območju, kjer se srečujejo trije jezikovni svetovi in tri ideologije. Vendar pa je pogovor z dr. Kosmačem dragocen prispevek k obravnavanemu vprašanju in želeli si je samo, da bi se taki pogovori nadaljevali.

Neutrudni Martin Jevnikar nam tokrat predstavlja dr. Andreja Budala in list »Amerikanski Slovenec«, danes najstarejši slovenski list na svetu. Nadaljuje tudi s prikazom zamejske in zdomske kajizevnosti; obdelano je to pot delo tržaškega dramatika Josipa Tavčarja. Maks Sah objavlja pojasnilo k delu istrskega hrvaškega duhovnika dr. Boža Milanovića »Moje uspomene« z nadrobnejšo utemeljitvijo suspenzije duhovnika Virgila Ščka po škofu Santinu v povojnih letih. Šček je bil namreč v svoji vni nagovarjal primorske in istrske duhovnike, naj ne gredo na sestanek s škofom.

SOLSKI OKRAJ

Med pismi je objavljeno pojasnilo bralca, zakaj ni prišlo do ustanovitve posebnega slovenskega šolskega okraja v deželi. Kako je bilo na glasovanju na deželi v zvezi s tem, so listi preprosto zamolčali. Ker so komunisti in socialisti zaradi svojih slovenskih tovarišev v lastnih vrstah morali pristati na poseben slovenski šolski

okraj, so potem njegovo ustanovitev preprečili tako, da so bili ob odločilnem glasovanju preprosto večinoma odsotni. Tako so bili »demokratsko« preglašovani s strani Slovincem vedno nenaklonjene krščanske in socialne demokracije ter republikancev. Takšno postopanje s slovenske strani niti ni bilo deležno potrebne kritike, najbrž zaradi tako imenovanega enotnega nastopanja. Toda ali je ta »enotnost« res enotnost?

Ob koncu te zadnje »Mladike« najdemo še nekaj Čukovih domislic. Stevilka je na vsak način ena najbolj uspešnih.

UTRIP CERKVE

• Nekdanji lizbonski patriarh kardinal Manuel Gonçalves Pereira je umrl 2. avgusta v starosti 88 let. Bil je po času kardinalske službe najstarejši, edini od tistih, ki jih je imenoval še papež Pij XI. Kardinal je postal leta 1929.

• Črnski gverilci v Rodeziji so ubili s. Ferdinando Ploner iz Dellacha v Vzhodni Tirolski (Avstrija) ter nemško zdravnico Hanne Becker. S. Ferdinanda je bila stara 53 let, pripadala je misijonski družbi Marianhill ter je delovala v Rodeziji šele nekaj mesecev. Prej je bila 24 let bolnišnica sestra v Južni Afriki. Zrtev uboja v Rodeziji je postal tudi Avstrijec Rudolf Kogler, ki je deloval na misijonski postaji Regina Mundi (Kraljica sveta).

OD TEDNA DO TEDNA

■ Po treh mesecih od volitev na Nizozemskem je socialistični voditelj Joop den Uyl že drugič vrnil kraljici Julijani naročilo za sestavo nove vlade, to pot zaradi spora s krščanskimi demokrati glede liberalizacije splava. Prvič je mandat vrnil zaradi nesoglasij o udeležbi delavcev pri podjetniških dobičkih, vendar so socialisti in krščanski demokrati kasneje našli ustrezen sporazum o spornem vprašanju. Po den Uylu vrnitvi mandata se zdaj ponujata dve možnosti: manjšinska vlada socialistov s 53 sedeži od 150 ali pa povežava krščanskih demokratov z liberalci s skupno 76 sedeži, kar je že absolutna večina.

■ Britanski zunanji minister David Owen se je sestal z voditelji južnoafriških držav Angole, Botswane, Zambije, Tanzanije in Mozambika ter s političnima voditeljema rodezijskih gverilcev Jošuo Nkomo in Robertom Mugabe, da jih prepriča o umestnosti ameriško-angleškega načrta glede notranje ureditve Rodezije. Ta naj bi bila takšna, da bi v določenem času oblast prevzeli črnci. Pogovorom je prisostvoval tudi ameriški poslanik pri OZN A. Young.

■ Severnoamerikanci so izstrelili vesoljsko ladjo »Voyager 2«, ki leti s hitrostjo 35.200 km na uro in ki naj bi dosegla planet Jupiter v prvi polovici 1979.

■ Sovjetska vlada je izročila predstavnikom severnoameriškega veleposlaništva v Moskvi pritožbo, ker so ameriške oblasti zavrnile izdajo vstopnih vizumov skupini sovjetskih sindikalistov. Sovjetska vlada vidi v tej prepovedi kršitev helsinške sklepe listine. Pa je prav ona tista, ki jo največkrat krši.

Pretresljiv pogreb v Boljuncu

V četrtek 25. avgusta smo v Boljuncu pospremili k večnemu počitku 39-letno Ivanko Pregarc in njenega 14-letnega sina Robersa, ki sta izgubila življenje v hudi prometni nesreči v nedeljo 21. avgusta na cesti Ljubljana-Zagreb. Namenjena sta bila k materi oz. noni, ki se je bila pravkar vrnila z daljšega obiska pri sinu v Novi Zelandiji. Toda tragična usoda je preprečila njuno snidenje. Vest o tem je globoko presunila vse Boljunčane in druge, ki so poznali njo in njeno družino. To je pretresljivo pokazal pogreb, ki se ga je udeležila ogromna množica ljudi.

Krsti sta bili izpostavljeni v dvorani Mladinskega doma, odkoder je pogrebni sprevod krenil najprej v domačo cerkev in nato na pokopališče. Mašo in obrede so opravili dušni pastirji Gerold, Grmek in Vončina. V cerkvi je o pokojnici spregovoril župnik Marij Gerold, ki je poudaril predvsem njen dobrobrni in odkrit značaj ter njeno zavestno opredeljenost za krščanstvo in slovenstvo. Možu je pomagala pri delu, skrbela za vzgojo otrok, ki sta se vključila v skavtsko družino, ter sodelovala kot aktiven član župnijske skupnosti. Pel je cerkveni zbor, katerega članica je bila tudi pokojnica.

Pred hišo žalosti in na pokopališču je pel domači zbor »F. Prešeren«. Svojemu bratu Robersu so v zadnje slovo zapeli tudi skavti. Ob grobu so spregovorili skavtski starešina prof. Theuerschuh, dr. Stefančič za Mladinski dom in dr. Drago Štoka za Slovensko skupnost. S tem sta se vas in širša družbena skupnost želeli oddolžiti njenemu spominu, posebno ge. Ivanki, ki se je, čeprav doma iz Dolenjske, tu pri nas popolnoma vživela ter si s svojim vedno prijaznim nastopom pridobila splošno spoštovanje. Poleg predstavnikov raznih kulturnih društev in krožkov se je pogreba udeležilo več občinskih svetovalcev, župan in še druge ugledne osebnosti.

Tako sta vas Boljunec in župnijska skupnost izgubila značajno osebnost in delavnega člana. Posebno občutna vrzel je za pokojnico ostala v odboru Mladinskega doma, ki ji je zato posvetil posebno žalno sejo.

Najbolj prizadeta pa je seveda družina sama z možem Marinom in desetletnim sinom Davidom. Z njo sočustvuje vsa vas. Odbor Mladinskega doma in župnijska skupnost izražata tudi s tega mesta svoje iskreno sožalje prizadeti družini ter vsem sorodnikom.

„Čemu, kdaj, kje Žabnice?“

Taka in podobna vprašanja sem slišala še po končanem srečanju. Skušala jim bom odgovoriti. Letos smo se že osmič zbrali v Zabnicah, zato je postalo za nekatere ime vabljuje vasice pod Višarjami v Kanalski dolini sinonim za trištiridnevno počitniško srečanje mladine. Tu lahko mladi pogledajo že stara prijateljstva in se obenem srečajo z ljudmi, kulturniki, ki jim morejo iz svojih življenjskih izkušenj veliko nuditi in jih tako vsestransko obogatiti. Preživeti tri dni v koči, ki ne nudi »velikih« udobnosti, ne moti miadega človeka in temu je dokaz visoko številno udeležencev.

Tudi letošnje velikošmarenke počitnice je preživelo v naravi in prijetni družbi okrog 50 ljudi. Ker pa ti dnevi niso namenjeni izključno zabavi in počitku, ampak nosijo tudi oznako »študijski«, smo izbrali za temo naših razgovorov in predavanj: Dramatika in slovenska stvarnost ter gledališče.

Mogoče ste se vprašali, zakaj taka izbi- ra. V prejšnjih letih smo se seznanili z zgodovinarji, etnologi, sociologi, teologi, pisatelji, psihologi. Letošnjo tematiko smo izbrali zato, da bi nam ljudje, ki se stalno ukvarjajo z gledališčem, pomagali pristopiti in spoznavati to manj znano poglavje naše kulture. K tej izbiri je pripomoglo dejstvo, da mladina velikokrat pričakuje od gledališke predstave predvsem zabavo in sprostitve. Ko pa ansambel skuša prikazati gledalcu globlje in zahtevnejše probleme, prisotnost in zanimanje zelo upadeta. Kje je vzrok takega vedenja bodo- čih intelektualcev? Vsakdo naj si sam odgovori.

Letošnje »Žabnice« so bile kar pestre. V soboto zvečer se je lepo število mladih zbralo okrog gledališkega umetnika Aleksija Pregarca. Predavatelj nam je v glavnih obrisih podal pregled gledališke ustvarjalnosti vse od njenih primitivnih pojavov do današnjih dni. Z jedrnatim prikazom nas je vpeljal v svet dramatike in gledališča. Posebej pa nas je zanimalo delovanje Stalnega slovenskega gledališča v Trstu, te za nas tako pomembne ustanove. Sam je bil član te družine, zato je bila analiza minule sezone prav gotovo pristnejša in popolnejša. Med izvajanjem je zaobjel tudi poglavje o amaterskem gledališkem udejstvovanju. S svojimi besedami je v marsikomu prebudil klince in željo, da bi pristopil h kaki skupini. Nadaljnje predavateljeve besede pa so takoj ublažile in uravnovesile navdušenost, ko je prikazal tudi temne lise, ki se tako pogosto pojavljajo na svetli podobi gledališke ustvarjalnosti. Kot vzpodbuda in zaključna misel je bila Pregarcova želja, »da mladi izpolnijo dolžnost do naroda in da nas s svojo neposrednostjo idealno povežejo z zdravim in plemenitim močnim sosedom.«

Naslednji dan je dramatik Ivan Mrak ostal s svojim predavanjem — Premišljevanje o tragediji in tragičnem — še vedno v svetu gledališke umetnosti. Njegova misel je segala daleč nazaj v antično tragedijo in iskala v njej tiste sestavine, ki so bile del tudi poznejšega tragičnega ustvarjanja in so obenem podlaga neizbežnim vprašanjem vsega človeškega življenja. S to mislijo in s tem iskanjem so tesno združene vse težnje in zakonitosti Mrakove umetniške ustvarjalnosti in njegove življenjske biti. Vsaka njegova beseda se glasi kot neizprosna obsodba dvoličnosti in približnosti, kot brezpogojna zahteva po nenehni budnosti in pripravljenosti, po celovitosti in pokončnosti človekovega ravnanja. Mrak terja v svoji neizprosnosti do sebe in do sočloveka jasn odgovor na vsako vprašanje, na vsak etični imperativ, pa naj si bo ta še tako nezasičan; terja odkrito soočenje z najbolj pohujšljivo in škandalozno resničnostjo, ne glede na oko-

lje in družbo, ki pri njem nikakor ne velja za olajševalno okoliščino ali opravičilo človeku; terja naposled še odprt odnos do transcendentnega tudi takrat, ko njegova navzočnost človeka le bega in mori. Mrak sam pravi takole:

»Mar je brez vsepričujoče transcendence prava tragedija sploh mislilna? Mar nas tragedija ne sooča z najbolj pohujšljivimi in škandaloznimi dejstvi? Mar nas ne poganja pred najbolj nezasičane etične imperativne? Mar ne izterjava od nas, da smo pokončni in celoviti? Mar nam dovoljuje približnost? Mar ne terja od nas, da sečla odgovarjamo na resničnost okrog sebe, brez ozira na takšne ali drugačne posledice?«

Da bi ne samotarili kot tujci v skoraj slovenski vasi in ker smo si želeli stika s tamkajšnjimi vaščani, smo pripravili tudi zabavni večer. Pri tem sta sodelovala ansambel Veseli Števerjanci in iluzionist-hipnotizer Roman iz Nove Gorice. Poleg prijetnega in veselega vzdušja, ki ga je ustvarila glasba mladih godbenikov, je prevzela popolnoma zasedeno dvorano tudi Romanova spretnost. Prikazal nam je trike, kar pa je najbolj pritegnilo prisotne, je bila hipnoza. Uspeh tega večera je še bolj potrdil naše prepričanje, da so taka srečanja s Slovenci v Kanalski dolini nujna in da so to šele zametki nadaljnjih prijateljskih vezi.

V ponedeljek 15. avgusta nas je čakalo še prijetno srečanje z umetnikom Francetom Gorštom, katerega glavno izrazno sredstvo je kiparstvo. Ko smo predpoldne dospeli v Sveče v Rožu na Koroškem, nas je sprejel ustvarjalec, mož poln načrtov in življenjskega zanosa, tako da smo se kar čudili njegovi živahnosti, ki ga pri osemdesetem letu starosti še ni zapustila.

Ko sedaj razmišljam o minulem srečanju, mi nenehno stopata pred oči umetnika Mrak in Gorše, njuna neomajna vera v človeka in človekovo delo v svetu, njun zaupni pristop k mladosti kot viru vsega najlepšega in najbolj plemenitega; saj je prav mladi človek tisti, ki zna biti najbolj buden, ki je največkrat pripravljen vse vteti in žrtvovati v trenutku, ko je postavljen pred življenjsko neizprosno »bodisi... bodisi«. Mrak takole pravi:

»Ta bodisi bodisi, pred katerega nas postavlja tragedija, je stališče naše neusahljive mladosti. Kdo ima večjo pravico in slajšo dolžnost, da se ohranja buden in mlad, če ne slednji od nas?« L. B.

Študijski teden za pevce in zborovodje

Teden za zborovodje in pevce, ki ga letno prireja Zveza cerkvenih zborov v Trstu, je bil v Moravskih Toplicah v Prekmurju ali, kakor se zdaj imenuje tista pokrajina, v Pomurju. Čeprav toplice obratujejo nekaj čez deset let, so že daleč znane po zdravilnih učinkih tamkajšnjih termalnih vod zlasti za revmatična obolenja. Obiskovalci toplic imajo na voljo tri odprte bazene, en pokrit bazen in štirideset kopalnih kabin. Značilnost naselja so še nizke s slamo krite hišice.

Solo smo imeli v prostorni dvorani ob vhodu v veliko jedilnico, kjer je mesta za 500 gostov. Tudi ta pokrajina brezmejnih ravnin, rodovitnih polj, ličnih vasi in naselij, sonca in toplote čez dan ter hladnih noči je bila večini nas neznana. Pomurje je predaleč od Trsta, da bi hodili tja na izlete. Zato so bili naši vsakdanji popoldanski izleti zanimivi in poučni.

Tako smo si ogledali božjepotno svetišče Bogojino, znano tudi po Plečnikovih umetninah, eno največjih tekstilnih tovarn v

tržaške novice

SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI V OBČINI DOLINA prireja na igrišču in parku pri srednji šoli v DOLINI

Naš praznik

s kulturnim in zabavnim programom.

SOBOTA 3. SEPTEMBRA

- ob 17. uri odprtje praznika s pozdravnim nagovorom
- od 19.30 dalje igra ansambel »Taims«

NEDELJA 4. SEPTEMBRA

- ob 15. uri: odprtje kioskov
- ob 16. uri: začetek kulturnega programa nastop godbe na pihala »Breg« pevski zbori nastop domačih ustvarjalcev govor deželne svetovalec dr. Štoke
- od 19.30 dalje prosta zabava ob zvokih ansambla TAIMS

Oba popoldneva delujejo kioski z jedmi na žaru in domačim vinom. V primeru slabega vremena se praznik izvede v ponedeljek in torek. Delujejo redne avtobusne zveze iz Trsta: štev. 40 in 23 (do tovarne Grandi Motori).

Marijanske slovesnosti

V nedeljo 4. septembra popoldne bo Marijanska procesija na Proseku, v sredo 7. septembra zvečer v Bazovici, v nedeljo 11. septembra popoldne 29. Marijanski shod s procesijo na Opčinah, v četrtek 15. septembra romanje iz Trsta in Gorice na Barbanu. Poskrbimo za lepo udeležbo.

Praznik pri šolskih sestrah

V soboto 10. septembra bo v provincialni hiši šolskih sester pri Sv. Ivanu v Trstu velik praznik. Sestra Lucija Mavrič bo med mašo ob 11. uri položila večne zaobljube. Petdesetletnico redovnega življenja pa bodo obhajale sestre: m. Celina Petrig, ki deluje že dolgo let v Zabnicah kot organizatorica in katehistinja, m. Estera Saksida, dolgoletna bolniška strožnica v župniji sv. Ivana v Trstu in m. Franka Martelanc, ki deluje že vseh 50 let v Kairu. Sestre se na ta praznik pripravljajo z duhovnimi vajami, ki jih vodi frančiškan p. dr. Roman Tominec iz Ljubljane.

Sestram iskreno čestitamo!

Skavtske vesti

Letošnji tabori. Letošnji tabori tržaških skavtlinj in skavtov pomenijo veliko novost v življenju organizacije. Že nekaj let so se programi in delovanje organizacije tržaških skavtov in organizacije tržaških skavtlinj zblíževali. Lani je prišlo do skupnega vodstva v okviru nove zveze SZSO in do skupnega delovnega programa. Vse je sicer še poskusno, saj bo moral občni zbor pregledati opravljeno delo in sklepati za naprej, dosedanja dosežki pa so po splošnem mnenju pozitivni.

Na taborih pa je prišlo do na zunaj največje novosti, do mešanih taborov za skupine fantov in deklet. Za najmlajše — verice in volčice — je bilo tako že lani, za vse ostale pa ne.

Volčici in verice so taborili pri Idrijski Beli od 17. do 26. julija. Z voditelji in voditeljicami vred jih je bilo 45. Skupnost voditeljev je povezovala Magda Jevnikar, duhovni vodja pa je bil Tone Bedenčič.

Ob odhodu najmlajših je na istem mestu taborilo nad 60 izvidnikov, vodnic in starejših članov in članic. Sotorili so do 10. avgusta. Skupnost voditeljev in voditeljic je povezovala Ivica Švab, duhovna asistentka pa sta bila izmenoma Franc Pohajač in Tone Bedenčič.

Istočasno je taborilo okoli 65 skavtlinj in skavtov pri Vojskem nad Idrijo. Razdelitev v dva tabora je bila nujna zaradi velikega števila prijavljenih, potekala pa je z ozirom na krajevne skupine, ne pa na starost ali podobno. Tako so na Vojskem taborile skupine iz Sv. Križa, Devina, iz Nabrežine, od Sv. Ivana, s Kolonkova in iz Škedinja ter Boljunca. V Idrijski Beli pa so bile skupine z Opčin, iz Zgonika, s Kontovela in Proseka, iz Rojana, iz Trebč, iz Barkovelj, od Sv. Jakoba, iz Mačkolj.

Na Vojskem je skupnost voditeljev in voditeljic povezoval Ivo Jevnikar, duhovni vodja pa je bil Franc Vončina.

O programu taborov, ki je obsegal že uveljavljene točke pa tudi novosti, bi se dalo veliko pisati. Prav tako o tem, kako se ocenjuje ta prvi poskus mešanih taborov. Za to bo morda še kaka priložnost, saj »uradne« ocene še ni, ker se vodstvo kot tako še ni sestalo, pa ne iz kake zadrege, kajti vsi tabori so, kljub nagajanju vremena, uspeli.

Delovna akcija. Organizacija po taboru še ni šla na dopust. Po zamudnem sušenju in čiščenju šotorov, ki jih je na dan odhoda (kot tudi ob postavljanju...) pozdravila ploha, se je začela pri Opčinah delovna akcija v korist distrofikov, ki tam gradijo svoj dom. Manjša skupina starejših članic in članov želi pri tem pomagati. Že pred taborom in tudi po njem pa so posamezne skupine opravile daljše izlete in tudi nekajdnevne taborne.

Tragična vest. Ko so bili spomini na tabor in na skupaj preživete vesele dni še vsi živi v nas, je tragično pretresla trža-

ške skavte in skavtinje vest o avtomobilski nesreči pri Novem mestu v nedeljo 21. avgusta. Izgubila sta življenje član voda Volkov iz Boljunca Robers Pregarc, ki še ni imel 14 let, in njegova mama Ivana Stariha Pregarc. Težje ranjen je bil tudi Robersov bratec in naš novinec izvidnik David, star deset let.

Robers je taboril z nami na Vojskem, bil je njegov črti tabor. Na Vojskem je taboril tudi brat David. Tudi mama in težko prizadeti oče Marino sta bila na obisku pri nas, in to vsaj dvakrat. Ko se z žalostjo v srcu skušamo sprijazniti s tem težkim Gospodovim sklepom, je še ves živ med nami vedno nasmejani Robers. - ij

Repertoar SSG za sezono 1977-78

1. Oton Zupančič, *Veronika Deseniška*, ob pesnikovi 100-letnici rojstva; otvoritvena predstava.
2. Branislav Nušić, *Oblast*.
3. Aleksej Arbutov, *Irkutsk zgodba*.
4. Dario Fo, *Sedma - Kradi malo manj*.
5. Miroslav Košuta, *Vitez na obisku*, mladinska igra.
6. Alviero Negro, *Bunker*, v narečju beneških Slovencev, program Ljudskega odra.
7. Kole Čašule, *Vrtinec*, eksperimentalna predstava.

Program dela bo izpopolnjen še z izvedbo posebnih nastopov SSG v šolah in v prosvetnih društvih ter z gostovanji gledališč iz Jugoslavije.

■ Po 18 urah je uspelo gasilcem ukrotiti požar, ki je izbruhnil v osmem nadstropju severnoameriškega veleposlaništva v Moskvi in se je raztegnil še na deveto in deseto nadstropje. Glavna skrb uslužbencev veleposlaništva je bila rešiti strogo tajne dokumente. Zdi se, da jim je to uspelo.

„Patrie dal Friul“

Slovenci proti Furlanom in njih jeziku gotovo nimamo in nismo nikoli ničesar imeli. Zato nam je izpad, pravzaprav neokusen pamflet »Messe italiane e borse tirolese«, izšel v mesečniku »Patrie dal Friul« v Tricesimu toliko bolj neljub in nas preseneča. Pamflet je izšel v 6/7 številki letos in se nanaša na slovesnost ob položitvi temeljnega kamna za šolo in za otroški vrtec v Ukvah, ki ju gradijo, kot znano, s tirolskim in avstrijskim prispevkom.

Pisec zatrjuje, da se je ob tej priložnosti brala maša v italijanski in berilom in petjem v slovensčini. V Kanalski dolini pa govorijo štiri jezike in od teh sta, kot v posmeh, manjkala na omenjeni slovesnosti v Ukvah dva: nemško in furlansko. Župnik da je bil zapisal (kje?), da je Tirolcem hvaležen, vendar pa da upa, da ne bodo terjali česa v zameno. (Mišljeno: pouka nemščine v novi šoli in nemškega vpliva v vasi.) Seveda pisec skrbno zamolči, da je vsa slovesnost potekala ob polaganju kamna le v italijanski in nemščini in da je domači slovenski zbor zapel nemško in furlansko pesem in bil pognan s pozorišča, ko je hotel zapeti še slovensko.

Govoril je (župnik) kot kristjan, se norčuje furlanski list. Dobro se dela v imenu božjem ali pa se ne dela. Kakor Slovenci s televizijo, radiom, časopisjem itd. Tirolci da so zbrali pol milijarde za šolo v Ukvah in župnik je za takšno vsoto tudi mogel izpustiti tisti »Grosser Gott«. (Hoče sarkastično reči, da bi bil za večjo vsoto zmogel tudi kaj po nemško; da pol milijarde ni zadosti. Vsaj tako se razbere iz nerodnega pisanja.)

Nekateri furlanski krogi se ne morejo sprijazniti s tem, da so si Slovenci v deželi priborili nekaj jezikovnih pravic, šole, radio in časopisje. Furlansko govorečih je v deželi 700.000, ne všteti onih, ki ne govorijo, a čutijo furlansko. Slovencev pa je okoli 100.000, a so bili kljub vsej razcepljenosti toliko vztrajni, da so nekaj dosegli in še dosejajo. In povrh vsega niti nimajo toliko gospodarske moči kot jo imajo Furlani.

Furlani so v Kanalski dolini priseljenci, pa terjajo svoje pravice. Toda prav furlanski krogi jih odrekajo slovenskim Benečanom, da ne govorimo o slovenskih, v glavnem beneških priseljenicah v obrobni furlanski mestih kot so Cedad, Manzano itd. Če terjajo torej furlanščino za Kanalsko dolino, ki ni bila in ni furlansko ozemlje, zakaj branijo slovensčino, pa najsi bo le v dušnem pastirstvu, slovenskim ljudem v njihovih krajih?

Če mislijo, da si bodo z nerodnimi izpadi proti Slovincem pridobili naklonjenost severnih stricov, je njih naprežanje odveč. Uspeji bodo v boju za pravice furlanščini le tedaj, če bodo znali iz sebe poroditi potrebnih sil in tudi v iskanju povezave s slovenskimi in drugimi demokratičnimi silami, brez nepotrebnih izpadov in žalitev.

Skupina udeležencev počitniško študijskih dni v Zabnicah. Med njimi je tretji od leve dramatik Ivan Mrak, eden od predavateljev na teh dnevih

Na Opčinah pri Trstu bo v nedeljo 11. septembra

29. MARIJANSKI SHOD

Začetek ob 15.30. Ob 16. uri bo procesija po vasi s kipom Fatimske Matere božje. Sledi sv. maša na prostem. Prisrčno vabljeni vsi Marijini častilci na ta tradicionalni praznik!

goriške novice

Dol

Preteklo nedeljo 28. avgusta, ko smo obhajali slovesnost Marije Kraljice, je bilo izredno nenaklonjeno vreme. A v naši cerkvi je bilo vseeno pristržno in zbralo se nas je zares lepo število vernikov.

Ob 10.30 je bila slovesna maša in domači pevski zbor se je marljivo pripravil in ubrano prepeval nove, izbrane dele maše ter še druge Marijine pesmi med darovanjem. Vsi smo tudi z zanimanjem poslušali, ko nam je g. Jože Jurak tako živo govoril o 60-letnici Marijinih prikazovanj v Fatimi ter o lepo uspelem romanju, ki ga je pred tednom sam doživljal, z njim pa še skupina gorških in tržaških romarjev na božji poti v daljni Portugalski.

Pod večer, ob 18. uri smo zopet napolnili naš bogoslužni prostor. Z novimi in lepimi občutki smo tedaj poslušali cerkveni pevski zbor iz Nablazine, ki je ubrano prepeval med sv. mašo, ki jo je daroval domači župnik Srečko Reje, ki je bil kar vidno ganjen, ko je poslušal svoje bivše pevke, ki so pod vodstvom svoje organistinje zares dovršeno izvajale toliko lepih Marijinih pesmi. Naj bi nas ta Marijin praznik še večkrat združil v isti vni in za božjo in Marijino čast!

Tudi letos bo v četrtek 15. septembra tradicionalno

ROMANJE NA BARBANO

Posvečeno bo 60-letnici Marijinih prikazovanj v Fatimi. Koncelebrirana sv. maša bo ob 11. uri. Pred mašo priložnost za sv. spoved. Popoldne ob 15. uri pete liturgije Matere božje z odpevi in blagoslov. Vabljeni vsi zamejski Slovenci. Romanje soppada z obletnico zadnjega močnega potresnega sunka. Zato bomo prosili tudi: »Šibe potresa, reši nas, o Gospod!« Vsaka župnija naj si oskrbi sama ali v povezavi z drugimi lasten avtobus. Nasvidenje pri Materi božji na Barbani!

Iz Slovenije

Nova izdaja sv. pisma nove zaveze

Prevod sv. pisma v slovenski jezik je knjiga, ki se po zadnji vojni verjetno najbolj prodaja. Vse različne izdaje so že pošle. Zato je v založbi ljubljanskega ordinariata izšla nova izdaja sv. pisma nove zaveze v priročni obliki. Tiskana je na finem papirju, da zavzema čim manj prostora. Prevodu so dodane številne opombe, ki naj bralcu pomagajo pravilno razumeti smisel teksta.

Knjiga se dobi v dveh oblikah. Evangeliji in Apostolska dela obsegajo 528 strani in stanejo vezani v plastične platnice 90 ND. Celotno sv. pismo z apostolskimi pismi pa obsega 880 strani. Cena ni še navedena, ker za sedaj je mogoče dobiti le evangelije in apostolska dela.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Izbor slovenske ameriške književnosti

Univ. prof. Edi Govec, vodja Slovenskega inštituta (Slovenian Research Center of America Inc.) je pred kratkim izdal obširen izbor slovenske književnosti v Ameriki. Pri pripravi dela, ki je napisano v angleščini, je sodelovalo nad 40 izseljenških pisateljev, umetnikov in prevajalcev. Na slovnici strani so slike pisateljev od Baraga, Zakrjaska, Kristana in Zormanca do Adamiča, Mlakarja, Jonteza in Mauserja. Izbor ima pet delov z naslovi »Nevidni most«, »Daj nam danes naš vsakdanji kruh«, »Ljudje vseh vrst«, »Razdvojene duše izseljencev« in pregled zgodovine slovenske ameriške književnosti.

Izbor je tudi prikaz slovenske upodabljalajoče umetnosti v ZDA, Kanadi in Avstraliji. Dodani so še odmevi, mnenja uglednih strokovnjakov, ki so delo prebrali v rokopisu, vmes pa še opozorila na vrhunski dejanja iz slovenske zgodovine kot obudovanje karantanskega ustoličevanja v spisih tvorca ameriške demokracije Jeffersona, avtomobil prihodnosti na razstavi v New Yorku, ki je delo slovenskega človeka Bucika, ali najmodernejši žepni računalnik, ki ga je Nixon vzel s sabo na Kitajsko kot dosežek ameriške tehnologije — de-

lo slovenskega rojaka Rodeta. (Naročila knjige na naslov: Slovenian Research Center, Inc., 29227 Eddy Road, Willoughby Hills, Ohio 44092).

Društvo »Slovenija« v Chicagu

Šele eno leto je staro to društvo v Chicagu (ZDA), pa se v tem velenem že čuti njegov vpliv med tamkajšnjo slovensko srenjo. Organizira družabna srečanja in prireditve, tako pustni ples, pomladansko prireditev ob materinem dnevu ipd.

V marcu so imeli občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Kot poroča slovenski ameriški dnevnik »Ameriška domovina«, si je društvo stavilo v pravila, da je lahko član društva le oseba slovenskega porekla ali poročena s Slovincem oz. Slovenko. V društvenem odboru more biti le tisti, ki tudi govori slovensko. Slovenščina je uradni jezik društva.

Društvo si bo osnovalo mladinski odsek, ki bo skrbel za kulturno in športno udejstvovanje mladih. V okolici Chicaga pa iščejo primerno zemljišče, da ga bodo uporabljali v društvene namene.

V Chicagu imajo tudi slovensko župnijo in sicer cerkev sv. Stefana s farno dvorano. Zadnja leta je bodisi v Združenih državah kot v Kanadi opaziti povečano živahnost narodnih skupin. Same vlade se trudijo podpirati večkulturnost v njih državah in dajejo v ta namen tudi precejšnje vsote. Prodrlo je spoznanje, da kulture posameznih narodov, ki so se naselili v Ameriki, povečujejo skupno ameriško kulturo.

Slovenske sobotne šole v Sev. Ameriki

Pri slovenskih farah v Sev. Ameriki delujejo tudi sobotne šole. Njihov namen je predvsem ta, da pomagajo slovenskim staršem, da se njihovi otroci naučijo slovenskega jezika, nekaj slovnic, pravilne izgovarjave, branja in pisanja ter nekoliko zgodovine. V srca učencev pa skušajo vcepiti ljubezen do materine govorice. V slovenski šoli se učenci tudi naučijo slovenskih pesmi.

Zanimivo je, da so se otroci, katerih starši so doma govorili z njimi slovensko, mnogo hitreje naučili v šoli pravilnega angleškega jezika kot pa oni, ki so jih že doma učili »angleško«, to je, popačene žargonske angleščine, kot so se je naučili na cesti ali na delovnem mestu. In otroci, s slovensko govorico doma, so imeli tudi boljšo podlago za učenje tujih jezikov, kar tudi v Sev. Ameriki postaja nujnost pri iskanju zaposlitve.

Sobotne slovenske šole delujejo danes v ZDA v Clevelandu (2), Chicagu (1), Jolietu (1) in Barbetonu (1); v Kanadi pa v Torontu (2).

KRATKE NOVICE

● V Celovcu je izšla 7. številka zbornika Gemeinsames Kärnten - Skupna Koroška. V njej so objavljeni referati, ki so jih imeli zastopniki slovenskih in nemških vernikov pred škofijskim svetom 12. junija 1976. Vsako predavanje je objavljeno nemško in slovensko. Škof dr. Jožef Köstner pravi v sklepni besedi, da mora različnost narodov voditi do medsebojnega oprijemanja, ne pa do boleznih nasprotij. Treba se je truditi za medsebojno razumevanje in biti pripravljeni tudi na žrtve, ki jih zahteva velika dobrina vzajemnega sporazumevanja, miru in skupnega blaga.

● V Niepokalanowu na Poljskem, »mestu Brezmadežne«, ki ga je ustanovil bl. M. Kolbe, so od 6. do 14. avgusta letos slavili zlati jubilej te ustanove. Slovesnostim je predsedoval italijanski kardinal Mario Nasalli Rocca.

● Na grškem otoku Patmos, kjer je živel apostol sv. Janez v izgnanstvu, je pravoslavni samostan, ki je naravnost podrejen carigraskemu upatriarhu. Pred nekaj leti je bil na tem, da ga zaradi pomanjkanja redovnikov zapro. Ko pa je nastopil svojo službo novi opat, je življenje z raznimi dobrodelnimi akcijami zelo razgibal. V samostanu študira 200 gojencev iz Grčije in inozemstva, število menihov pa se je dvignilo za 30 članov.

● Prvič v zgodovini katoliške Cerkve v ZDA se je zgodilo, da je neko škofijo prevzel črnski škof. Je to Lanes Hawze, star 53 let. Poleg njega so v ZDA še trije pomozni škofje črnci. Črnci so v glavnem člani raznih evangeličanskih ločin. Katoličanov je sorazmerno malo.

Bralci pišejo

Nekaj vznemirjajočih dejstev

EVROKOMUNIZEM IN JUGOKOMUNIZEM. Iz mednarodnega tiska razberem, da so slovenski, tovariški pozdravili in zaploskali voditeljem evrokomunizma. Lepa gesta! Toda evrokomunisti vsej v besedah zagovarjajo demokracijo, pluralistični parlamentarni sistem, še celo Atlantski pakt! Kako po kaj take in podobne argumente tolnačijo komunisti v Sloveniji?

Demokracija je oblika oblasti, kjer je ljudstvo suvereno in vlada s pomočjo predstavnikov, ki jih samo neposredno izvoli. Z žalostjo ugotavljam, da npr. tovariš Kavčič in njegov izvršni svet v Sloveniji nista bila razrešena funkcije in zamenjana z novimi predstavniki, ker je tako odločila na volitvah »baza«, oz. suvereno slovensko ljudstvo, ampak ker je tako odločil »vrha«, oz. centralni komite KPS, verjetno po naročilu še višjih »vrhov«.

HELSINSKI SPORAZUMI. Čeprav je Jugoslavija podpisnica Helsinskih sporazumov, se oblasti v Sloveniji na te sporazume v vsakdanji praksi malo zmenijo in človeških pravic ne jemljejo preveč na znanje.

V Sloveniji še danes obstajajo politični zaporniki. Mnogim državljanom so zaradi »državne varnosti« odvzeli potni list, drugim pa, ki so zanj zaprosili, ga iz istega razloga niso izdali.

Poglavje zase je svoboda tiska. Sodnika Miklavčiča so npr. obsodili na 20 mesecev zapora zaradi članka, objavljenega v tržaškem Zalivu, na štiri leta pa zaradi zapiskov v zasebnem dnevniku. Prav tako časnikarja Blažiča na dve leti zaradi članka v Zalivu.

Po 32 letih od konca vojne je slovenskemu tisku v inozemstvu zabranjen vsakršen vstop v domovino in je že sama posest takšnega čtiva v Sloveniji kaznivo dejanje kot priča npr. obsodba Draga Jančarja, časnikarja mariborskega »Večera«.

ODPRTA MEJA. Jugoslovanski tisk se rad pohvali, da je jugoslovanska meja najbolj odprta. Menda res. Menda bo to držalo, še celo za bivše fašiste in naciste! Le za slovenske (in jugoslovanske) rojake v svetu ne.

Pride iz Severne Amerike slovenski duhovnik, profesor na univerzi v Miami, ki je bil med vojno še otrok, in se kot ameriški državljan naivno pripelje do slovenske meje. Nič ne pomaga, brez vizuma ne gre. In revež čaka v Trstu na vizum od jugoslovanskega konzulata, čaka 5 tednov, a vizuma ne pričaka, ker je med tem dopusta konec in mora nazaj v Ameriko.

Takih primerov bi se lahko naštel več ko dovolj. Pa se upravičeno sprašujem, čemu morajo slovenski rojaki po svetu nositi posledice zaradi dejanj, ki so jih z krivili »bratski« narodi? Je mar kdo že slišal, da bi bil kdaj kak Slovenec udeležen pri napadih na jugoslovanska poslaništva, pri terorističnih akcijah v Jugoslaviji, ali pri kakršni koli drugi ilegalni organizaciji? Jugoslovanske oblasti pa so zmetale emigracijo vseh jugoslovanskih narodov v en sam koš.

Tudi sicer že zastarelo in megljeno Rankovičovo amnestijo slovenske oblasti precej poljubno tolnačijo in še bolj poljubno naobračajo. Zato si premnogi Slovenci po svetu ne upajo, da bi se vrnili v domovino na obisk ali za stalno.

Zgovoren je primer vojaškega strokovnjaka za razstrelivo pri libanonski vladni Srebotnika, bivšega poveljnika domobranske postojanke v Idriji. Iz slovenskega časopisja povzamem, da je po nekajletnem sodelovanju z jugoslovanskim poslaništvom v Libanonu zaprosil in čez leto dni dobil jugoslovanski potni list, ter se po dvakratnem obisku za stalno preselil v Slovenijo. Po enoletnem bivanju je bil proti njemu sprožen sodni postopek; čeprav ga sodišče ni moglo obtožiti nobene neposredne zakriveljenega uboja, je bil obsojen na 7 let strogega zapora zaradi svojega vojaškega delovanja med vojno. Drugih podobnih primerov ne manjka. Če pomislim, da je diktator Franco zgradil skupno grobnico, tako za bele kot za rdeče žrtve španske revolucije, in je takrat še živel fašist Franco podelil pokojnino preživelim antifašističnim borcem v Španiji...

SLOVENSKE CERKEV. Z veseljem ugotavljam, da so se diplomatski odnosi med Vatikanom in jugoslovanskimi oblastmi precej izboljšali. Vendar imam vtis, da gledajo komunisti v Sloveniji na Cerkev kot vrabci na stražo. In tako je npr. božič, ki je sicer ne le verski, ampak na moč občuten, tradicionalen ljudski in družinski praznik, v Sloveniji še danes »tabu«, bese-da, z delovnim dnem zakrita.

V.L.

Poroka

V soboto 26. avgusta sta se v cerkvi na Opčinah poročila Nataša Sosič, uradnica na tržaškem radiu in prof. Boris Fabijan iz Rojana. Oba sodelujeta pri cerkvenem zboru, zato so jima pevci z Opčin in Rojana skupno peli pri poroki. Prijatelji z Opčin in Rojana jima želimo srečno in prijetno skupno življenje.

Šport

Ob vstopu v novo odbojgarsko sezono

Poletne počitnice se še niso iztekle in že je treba misliti na novo prvenstvo. Odbojkarji Olympije so se zbrali na posebnem sestanku, ki sta ga sklicala predsednik društva dr. Brešan in tajnik M. Černic, da bi se seznanili s potekom prihodnjega prvenstva in določili datum za prvi trening.

Italijanska odbojgarska zveza je namreč že sporočila seznam nastopajočih ekip v prvi diviziji, določila datum odprtja sezone in orisala potek prvenstva. Spričo dejstva, da se prvenstvo začne že 12. novembra, da bo nastopalo kar 13 moštev in da bo trajalo kar sedem mesecev z edinima presledkoma o božiču in veliki noči, je povsem razumljiva skrb odbora, da pride čimprej do omenjenega sestanka.

Seje sta se udeležila tudi predsednik in podpredsednik S. Z. Bor, ki sta v glavnem poudarila koristnost medsebojnega sodelovanja in izrazila upanje, da bo tudi v novi sezoni igralce Olympije Mirko Spacapan ostal na posodo pri Boru. Dr. Brešan jima je predložil težave, ki jih ima Olympija sama zaradi pomanjkanja dobrih in predvsem poiztrgovanih odbojkarjev, sicer pa da je vsa zadeva v pristojnosti odbora, ki bo o tem razpravljal v najkrajšem času.

V nadaljevanju se je prišlo do ugotovitve, da pride za prvo ekipo v poštve kakih devet, največ deset igralcev, dvanajst pa naj bi jih bilo za drugo ekipo. Z ozirom na dobre lanske rezultate ostaja kot trener prve ekipe sam tajnik Marjan Černic, ni pa še rešen problem trenerja za drugo ekipo. Za tretjo ekipo, tj. za najmlajše začetnike, pa bo skrbel dolgoletni in vedno aktiven igralec Bernard Soban. Glede na njegovo izkušnost je pričakovati, da bomo kmalu imeli obetaven odbojgarski naraščaj. Določen je bil tudi datum za prvi trening. Vršil se je na odprtem pri Katoliškem domu v ponedeljek 29. avgusta ob 19. uri, naslednji pa v sredo in petek, vedno ob isti uri. - P.T.

DAROVİ

Za Alojzijevešče: v spomin pok. Radovana Kodrič kolegica Ada 10.000; N. N. 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: M. M. 10.000; otroci in njihovi starši iz II. razr. v Sovodnjah 27.000 lir.

Ob osmi obletnici smrti pok. dekana Alojzija Pavlina daruje sestra Marija po 3.000 lir za Alojzijevešče, Zavod sv. Družine, cerkev sv. Ivana in za katoliški tisk.

Lojze Gruntar, Kanada: za Alojzijevešče 50 dol. in za Sv. Višarje ter Sv. goro po 30 dol.

Za cerkev v Nablazine ob prazniku sv. Roka: F. S. 10.000; L. 10.000; K. 10.000; S. 5.000; N. N. 5.000; za telesno ovirane 175.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Erminija Kale v spomin Franca Brundula za zastavo sv. Jerneja 5.000; Lojzka Mijot v spomin hčerke Nede 10.000; družina Sosič ob poroki hčerke Nataše 50.000; Karel Bajc ob poroki Fabjan-Sosič 10.000; Benčina v spomin mame Lojzke 10.000; Aleksander Hrovatin ob krstu sina Kristiana 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: družina Susi ob smrti mame Franciške 50.000; Ana Strgarčič namesto cvetja na grob gospe Susi 5.000 lir.

Za Mladinski dom v Boljuncu: V počastitev spomina pok. Ivanke in Robersa Pregarc so darovali po 5.000 lir: Vodopivec Dorotea, Franciška Sancin, Pierina Bandi, Jolanda Ota, Vera Mavrič, Mira Sabadin, Valerija Mihelič, Marija Curman - Boljunc 60, Marija Curman - Boljunc 292, Karmela Maver, Antonija Klun, Mira Vrech, Marija Sancin - Boljunc 59, Marija Sancin - Boljunc 259, Marija Sancin - Boljunc 101, Emilija Ota, Amalija Bandi, Darinka Zobec, Franciška Terzan, Karlo Sancin - Boljunc 259, Marija Mihelič, Alojzija Kuret, Jolanda Žerjal, Bernarda Stefančič, Justina Zobec, Bruno Kralj, Ljuba Smotlak, N. N., N. N. V isti namen so darovali po 10.000 lir: Stefi Bratina, Selma Mavri, Roza Mihelič, Zorka Praselj, družina Stefančič in N. N.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 4. do 10. septembra 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Orkester. 11.05 Mladinski odci: »Govoreča žogica«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Vanek in Drejek. 13.15 Slov. ljudske pesmi. 14.10 Opretna in lahka glasba. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavadan. 9.30 Obletnica tedna. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Glasba. 16.30 Glasba. 17.05 Deželni orkester. 18.05 Čas in družba. 18.20 Slovenski zbori.

Torek: 8.05 Tjavadan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Slov. glasbeni mojstri. 18.05 S Plečnikom po Italiji. 18.15 Zborovska glasba.

Sreda: 8.05 Tjavadan. 9.30 Slovenske žene. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni solisti. 18.05 »Noč na oblaku«, enodejanka.

Četrtek: 8.05 Tjavadan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Komorni koncert. 18.05 Obrazi slovenskega povojnega pripovedništva. 18.15 Primorska poje 77.

Petek: 8.05 Tjavadan. 9.30 Potresi v zgodovini naše dežele. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni skladatelji. 18.05 Tekmovanje Seghizzi v Gorici. 18.30 Domači zvoki.

Sobota: 8.05 Tjavadan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 13.15 Kulturna beleznica. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Tekmujte s Petrom! 15.35 Poslušajmo spet. 17.05 Iz Beethovnovih del. 18.05 »Ana stara petrolka«, enodejanka. 18.45 Vera in naš čas.

OBVESTILA

Evharistični kongres v Pescari. V okviru tega kongresa bo en dan, in sicer četrtek 15. septembra, namenjen Ognjiščarjem (Focolarini). Zbrali se bodo ob 18. uri na trgu Piazza Rotonda ob morju. Dan bo posvečen razmišljanju o »Ženi v luči Marije Device«. Pred sv. mašo, ki jo bo opravil kardinal Suenens, nadškof iz Bruslja, bo govorila ognjiščarjem in ostalim udeležencem kongresa Klara Lubich, ustanoviteljica Ognjiščarjev. Ob 21. uri bo na trgu Salotto nastop mednarodnih skupin »Rdeči Gen« in »Zeleni Gen«. Iz Gorice bo odpeljal 15. septembra ob 6. uri zjutraj na zborovanje poseben avtobus. Cena vožnje ter mrazlega kosila in večerje je 13.000 lir. Avtobus odpelje iz ul. Cadorna. Prijave sprejemata Santina in Vinicio Apollinari, tel. 30793, ul. Mattioli 8.

Vpisovanje gojencev v šolo Glasbene Matice bo od 1. do 13. septembra v tajništvu šole v Trstu v ul. R. Manna 29, tel. 418605, vsak dan od 10. do 12. ure razen ob sobotah. Dosedanji gojenci naj potrdijo vpis do 7. septembra. Pričetek pouka v četrtek 15. septembra.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na tiskovno konferenco, ki bo v dvorani »Jože Peterline« v ul. Donizetti 3 v petek 2. septembra ob 18. uri. Na njej bodo predstavili letošnje predavatelje »Draga 1977«. Začetek študijskih dni pa bo v soboto 3. septembra ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

Skupnega romanja na Barbano v četrtek 15. septembra se morejo udeležiti tudi tisti verniki s Tržaškega, ki nimajo slovenske službe božje v lastni župniji. Ti romarji naj se takoj zglašijo in prijavijo v knjigarni Fortunat v Trstu, ul. Paganini 2.

Za telesno ovirane: Ljuba Smotlak v spomin pok. Ivanke in Robersa Pregarc 5.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo